

BRADLEY WIGGINS

Biografie

Voorwoord door
David Millar

John Deering

In Nederland gepubliceerd door
Tirion Uitgevers
Postbus 13288
3507 LG Utrecht
www.tirionsport.nl
 @TirionSport

In België gepubliceerd door
Linkeroever Uitgevers nv
Katwilgweg, 2
2050 Antwerpen
www.linkeroeveruitgevers.be
info@linkeroeveruitgevers.be

Omslagontwerp: De Weijer Design, Baarn
Omslagfoto's: ANP Foto
Zetwerk: Stampwerk, Amersfoort – Jacqueline Roest
Foto's binnenwerk: Getty Images, tenzij anders vermeld
Vertaling: Jolanda te Lindert (m.m.v. Wim van der Zande voor de wilertermen)

ISBN NEDERLAND 978 90 4391 575 5
ISBN BELGIË 978 90 5720 491 3
D 2013 1676 10
NUR 491

Voor het eerst gepubliceerd in Groot-Brittannië in 2012 door Birlinn Ltd, Edinburgh
Oorspronkelijke titel: *Bradley Wiggins – Tour de Force*

© 2012 John Deering
© 2013 voor de Nederlandse taal: Tirion Uitgevers, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, photocopy, microfilm or any other means without prior written permission from the publisher.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden.

INHOUD

Woord vooraf door Steven de Jongh	9
Proloog: Luik zaterdag, 30 juni 2012	11
Etappe 1: Luik – Seraing, 198 km zondag, 1 juli 2012	15
Etappe 2: Wezet (Visé) – Doornik (Tournai), 207,5 km maandag, 2 juli 2012	27
Etappe 3: Orchies – Boulogne-sur-Mer, 197 km dinsdag, 3 juli 2012	37
Etappe 4: Abbeville – Rouen, 214,5 km woensdag, 4 juli 2012	45
Etappe 5: Rouen – Saint-Quentin, 196,5 km donderdag, 5 juli 2012	55
Etappe 6: Épernay – Metz, 207,5 km vrijdag, 6 juli 2012	61
Etappe 7: Tomblaine – La Planche des Belles Filles, 199 km zaterdag, 7 juli 2012	75
Etappe 8: Belfort – Porrentruy, 157,5 km zondag, 8 juli 2012	89
Etappe 9: Arc-et-Senans – Besançon, tijddrit, 41,5 km maandag, 9 juli 2012	99
Etappe 10: Mâcon – Bellegarde-sur-Valserine, 194,5 km woensdag, 11 juli 2012	111

BRADLEY WIGGINS

Etappe 11: Albertville – La Toussuire, 148 km donderdag, 12 juli 2012	121
Etappe 12: Saint-Jean-de-Maurienne – Annonay Davézieux, 226 km vrijdag, 13 juli 2012	135
Etappe 13: Saint-Paul-Trois-Châteaux – Le Cap d’Agde, 217 km zaterdag, 14 juli 2012	147
Etappe 14: Limoux – Foix, 191 km zondag, 15 juli 2012	155
Etappe 15: Samatan – Pau, 158,5 km maandag, 16 juli 2012	165
Etappe 16: Pau – Bagnères-de-Luchon, 197 km woensdag, 18 juli 2012	179
Etappe 17: Bagnères-de-Luchon – Peyragudes, 143,5 km donderdag, 19 juli 2012	187
Etappe 18: Blagnac – Brive-la-Gaillarde, 222,5 km vrijdag, 20 juli 2012	201
Etappe 19: Bonneval – Chartres, tijdrif, 53,5 km zaterdag, 21 juli 2012	209
Etappe 20: Rambouillet – Parijs, 120 km zondag, 22 juli 2012	217
Epiloog: Hampton Court woensdag, 1 augustus 2012	223
Bradley Wiggins – Erelijst (palmares)	229
Dankwoord	233
Over de auteur	235

WOORD VOORAF

Van eind 2009 tot en met oktober 2012 was ik ploegleider van Team Sky ProCycling en heb ik met Bradley Wiggins gewerkt. Ik heb met hem trainingskampen, parcoursverkenningen en wedstrijden gedaan. Ook was ik erbij toen hij zijn sleutelbeen brak in de negende etappe van de Tour de France van 2011.

Als ploegleider gaf ik koersinformatie, tips en adviezen, met name in de klassiekers, zoals Milaan-San Remo en Parijs-Roubaix. Je kunt dat soort kampioenen nauwelijks meer iets leren. Zelf heb ik van Wiggins wel veel geleerd. Vooral wat gedrevenheid, focus en hard werken je kunnen brengen.

Ik heb Bradley leren kennen als iemand met veel gevoel voor humor. Dat is bijna het eerste wat in me opkomt. Van hem bestaat het beeld van een rare snuiter, met zijn gekke bakkebaarden, zijn directe en geestige uitspraken en uitspattingen. Dat klopt ook. Hij is heel adrem en grappig. Ik heb heel veel met hem gelachen. Zo kan hij bijvoorbeeld geweldige imitaties van collega's of van bekende mensen geven. Ook kan hij mooie speeches houden. Aan de andere kant kan hij ook heel gefocust zijn. Ik heb weinig renners meegemaakt die zo gedreven zijn, zo goed weten wat ze willen en hun doel voor ogen houden. Ik herinner me een trainingskamp op Mallorca. Wij als ploegleiders waren vaak al om zeven uur 's ochtends op om de dag voor te bespreken. En wie zagen we dan al trouw naar het kracht-honk gaan om krachttraining te doen? Precies: Bradley. Alleen voor dat ene doel, het winnen van een grote ronde en het olympisch goud in Londen.

Het wonderlijke aan hem is dat hij vanuit ontspanning zo een knop kan omdraaien en dan in een cocon terecht komt, waarna hij zich door niemand meer van zijn doel laat afleiden. Het stoort me wel eens dat vooral het beeld van de 'vreemde Wiggins' blijft hangen, van eentje die wel een drankje lust en niet te beroerd is om een stevige uitspraak te doen. Dat is maar een deel van Bradley. Het knappe is juist dat hij enorm goed kan focussen. Hij is een goede tijdrijder, een

goede baanrenner, maar niet per se een goede klimmer. Toch heeft hij de Tour de France gewonnen. Puur door zijn discipline en gedrevenheid. Wat hij wil, bereikt hij. Je wordt niet zomaar een kampioen.

Hij kan zichzelf veel druk opleggen, maar hij kan er ook prima mee omgaan. Als hij onzeker is kan hij onhebbelijk en stekelig zijn, naar ons als ploegleiders of naar zijn collega's. Maar als hij goed in zijn vel zit, is hij geweldig in de omgang en kan hij de hele ploeg op sleeptouw nemen. Dat kan dus ook zo weer omslaan. In de Ronde van Spanje van 2011 verloor hij de tijdrit van zijn collega Froome. Wij zaten met zijn allen in de teambus te wachten totdat hij de bus in zou komen. We waren gespannen, want we wisten dat Bradley geprikkeld en pissig zou zijn. Hij houdt niet van verliezen. Wat gebeurt er, hij komt de teambus binnen en ploft in z'n stoel neer, de spanning was te snijden en zeker vijftien minuten lang mopperde hij en verviel daarna in een pijnlijk zwijgen. Toen stond hij op en gaf een imitatie weg – ik weet niet meer van wie – maar in ieder geval brak dat de ijzige sfeer. Iedereen schuddebuikte van het lachen. En alles was weer goed. Dat is ook Wiggins. Hij houdt ervan om in de spotlights te staan en zijn ding te doen: speeches geven of een stukje op de gitaar spelen. Daar geniet hij van.

Ik vind het een eer om met zo'n grootheid samengewerkt te hebben en kijk terug op een heel mooie periode bij Sky en met hem. We hebben veel succes gehad. Ik heb vooral van hem geleerd dat je met doorzettingsvermogen, een gedegen voorbereiding, een goede focus en hard werken een heel eind kunt komen, zelfs al ben je geen super-talent.

Steven de Jongh,
oud-ploegleider van
Bradley Wiggins bij
Team Sky ProCycling

PROLOOG: LUIK

zaterdag, 30 juni 2012

Het is bijna zeven minuten over vijf. De 188ste renner van de Tour de France van dit jaar staat klaar op het startpodium dat hem naar Parijs zal lanceren en haalt diep adem. Hij is de grote favoriet voor de overwinning, ook al moet hij er heel wat voor doen. Zo heeft hij 3500 kilometer, 90 uur op het zadel en de Alpen en de Pyreneeën voor de boeg en moet hij de winnaar van vorig jaar verslaan. Hij is in de Tour de France nooit hoger geëindigd dan de vierde plaats. Sterker, hij heeft deze wedstrijd zelfs maar drie keer uitgereden. Bovendien is hij een Brit. Dit is Bradley Marc Wiggins, OBE, Officier in de Orde van het Britse Rijk.

We zijn in Luik. Niet in Frankrijk, maar in België. De Tour de France maakt regelmatig een uitstapje over de grens, vooral voor de start en meestal om de twee jaar. In 2007 stond Bradley ook te wachten op een startpodium van de Tour de France, maar dat was in zijn woonplaats Londen. Brad was voor de korte tijdrit van de proloog, als regerend wereld- en olympisch kampioen achtervolging, de grote favoriet voor zijn eerste etappezege in de Tour de France en daarmee voor de eerste gele trui van de ronde. Toen kon hij de grote verwachtingen van het thuisfront niet waarmaken en werd hij naar de vierde plaats verwezen door zijn grote tegenstander van vandaag, de Zwitser Fabian Cancellara. Maar dat was in 2007, toen Bradleys enige doel was het winnen van die korte sprint door de straten van Westminster. Vandaag jaagt hij op groter wild: het winnen van de Tour de France.

Achter het spiegelende vizier van zijn aerodynamisch gevormde helm sluit Bradley zijn ogen en visualiseert alle bochten en kronkels in het parcours. Hij weet dat de Tour de France drie weken duurt en dat je deze wedstrijd niet in één dag kunt winnen, maar wel in een fractie van een seconde kunt verliezen. Vorig jaar lag hij al na een week in een greppel met een gebroken sleutelbeen. Chris Boardman, zijn voorganger als wereld- en olympisch kampioen achtervolging en de Britse hoop voor de Tour de France, haalde in 1995 niet eens het einde van de proloog. Al na de eerste minuten van de geplande drie

weken verbrijzelde hij zijn enkel bij een verschrikkelijke val tijdens de storm die Groot-Brittannië teisterde.

Het zou mooi zijn als Brad vandaag won, maar echt belangrijk is het niet. Natuurlijk zou het fantastisch zijn als hij zijn concurrenten nog voordat de race echt van start gaat een draai om de oren zou kunnen geven, maar het zou tegelijkertijd een belangrijke vraag opwerpen: is Bradleys ploeg Sky wel bereid om gedurende twintig etappes de gele trui van de proloogwinnaar te verdedigen? Vooral omdat de ploeg ook nog een tweede doel heeft: ploeggenoot en wereldkampioen Marc Cavendish aan zoveel mogelijk etappezeges helpen. Brads belangrijkste doel is dus om heelhuids over de finish te komen en geen tijd te verliezen op de grootste concurrenten: Cadel Evans, Vincenzo Nibali, Jurgen Van den Broeck en Denis Mensjov. De rij kandidaten voor de eindoverwinning in Parijs is lang.

Het is een aangename dag, zonder vervelende regen, harde wind of onweersbuien. Eerder vanmiddag heeft de Franse tijdritkampioen Sylvain Chavanel de beste tijd neergezet. Zijn eerste serieuze uitdager is de Duitse tijdritspecialist Tony Martin. Aan zijn witte tijdritpak met de regenboogkleuren is te zien dat hij inderdaad de wereldkampioen in deze discipline is. Martin doet wat van hem wordt verwacht en rijdt in hoog tempo over de boulevards langs de Maas. Hij heeft echter pech en moet iets voorbij de helft van het 6,4 kilometer lange parcours zijn lage, helemaal van carbon gemaakte tijdritfiets verruilen voor een andere. De mecaniciens in de volgauto van zijn Omega-team zorgt voor een razendsnelle fietswissel, maar in zo'n korte proloog is het onmogelijk om van fiets te wisselen en toch te winnen. De wereldkampioen eindigt op zestien seconden achter Chavanel, dichtbij genoeg om te weten dat hij met wat meer geluk wel had kunnen winnen.

Nu rijdt Jurgen Van den Broeck van het startpodium. In de bergen vormt hij wel een serieuze bedreiging, maar niet in een korte, explosieve race tegen de klok zoals vandaag. Dan is het tijd voor Bradley om op te stappen; zijn rossige bakkebaarden steken onder de aerodynamische helm met het logo van Sky uit. Hij haalt langzaam en diep adem en concentreert zich; eindelijk is het wachten voorbij. Sinds die verschrikkelijke valpartij vorig jaar op weg naar Châteauroux droomt

Brad al van deze dag, van de kans om alles recht te zetten. Alle trainingen, alle wedstrijden en alle belangrijke zeges die hij dit seizoen al heeft behaald, komen vandaag in Luik bij elkaar. De starter steekt zijn hand op om de laatste seconden af te tellen. Brad haalt nog een paar keer diep adem, klemt zijn kaken op elkaar en gaat op de pedalen staan; het aftellen begint en hij is vertrokken.

Het parcours loopt langs de Maas en volgt vaak dezelfde weg, maar dan in tegengestelde richting. Hoewel je om te winnen alles op alles moet zetten, moet je tegelijkertijd beheerst en gecontroleerd rijden, vooral in de vele haarspeldbochten. Brad weet heel goed hoe sterk hij is en wat hij moet doen om te winnen, maar hij beseft ook dat zijn Pinarello-tijdritfiets vooral is gebouwd om snelheid te maken op rechte wegen en niet in de vele bochten in een stad. Op de brede boulevards gaat hij voluit, maar voor de nauwe bochten neemt hij gas terug, voortdurend via zijn oortje gewaarschuwd door de kalme stem van Sean Yates, zijn *directeur sportif* in de volgauto. Samen hebben ze de afgelopen dagen het parcours tijdens de voorbereiding meerdere keren verkend.

Bij de eerste tijdcontrole ligt Brad op de tiende plaats. Heeft hij nog iets achter de hand gehouden? Dat blijkt zo te zijn. Pas op de lange, vrijwel rechte wegen van het tweede deel van de korte rit lijkt de Brit het gaspedaal helemaal in te trappen. Dankzij zijn luisterrijke carrière als baanrenner op de achtervolging is hij uitstekend in staat om te beoordelen wat hij nog over heeft. In deze discipline was hij al op zijn zeventiende wereldkampioen bij de junioren en later nog eens drie keer bij de eliterenners. Brad weet dus hoe hij zijn krachten moet verdelen en hoe hij het tempo dichterbij de finish langzaam kan opvoeren.

Hij dendert de Boulevard d'Avroy af en komt een fractie van een seconde eerder over de finishlijn dan Chavanel, die lang op de eerste plaats heeft gestaan en nu met een bedroefde glimlach toekijkt. Nu moet Brad wachten. Iets verderop staat Monsieur Prologue op het startpodium: Fabian Cancellara. De Zwitser heeft de proloog van de Tour de France niet minder dan vier keer gewonnen. De eerste keer was in 2004, ook in deze stad, toen hij Lance Armstrong een stevige nederlaag bezorgde. In de media gaat het gerucht dat Spartacus niet

in vorm is, dat zijn benen niet meer zijn zoals ze waren, dat hij nog steeds last heeft van zijn sleutelbeenbreuk als gevolg van de valpartij in de Ronde van Vlaanderen in april en dat jongere renners hem naar de kroon zouden kunnen steken.

Misschien was dat een beetje voorbarig. Hoewel de eerste tien renners binnen een paar seconden van elkaar zijn geëindigd, verdringt Cancellara Bradley met maar liefst zeven seconden voorsprong naar de tweede plaats. Voor de vijfde keer wint hij de proloog van de Tour de France en daarmee de begeerde gele trui.

Bradley Wiggins is wel tevreden. Hij heeft op al zijn concurrenten wat tijd gewonnen voor de eindoverwinning en hij heeft zijn ploeg behoed voor de inspanning die het verdedigen van de gele trui tijdens de eerste week nu eenmaal kost. Hij heeft de strijd niet gewonnen, maar in de eerste schermutselingen van de Tour de France 2012 heeft hij zijn tegenstanders wel angst ingeboezemd.

‘Ik ben echt rustig, echt relaxed. Ik blijf met beide benen op de grond staan; ik doe mijn oordopjes in en laat me niet meeslepen door alle gekte om me heen,’ zegt Brad na zijn coolingdown op de rollerbank met zijn iPod aan. Hij probeert zich af te sluiten voor de altijd aanwezige chaos rondom de teambussen en zegt: ‘Muziek van Otis Redding.’

Bradley is hier tweeënhalf jaar en zit op zijn eerste fiets – nog wel met zijwieltjes. *John Taylor*

Nadat ze haar zoon geschiedenis heeft zien schrijven in de Tour de France omhelst ze hem voor zijn olympische wegwedstrijd in 2012.

INTERNATIONAL FEDERATION SUPPORTS
BRITISH
OLYMPIC BID

MANCHESTER
THE BRITISH
OLYMPIC BID 2000

WILEY'S CYCLES LEICESTER

Continental
GREAT BRITAIN
GREAT